

# WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO

## KLASA 6.

Opracowała: Bożena Ciaputa

Ocena	6	5	4	3	2
<b>I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE</b>					
1. Czytanie utworów literackich.	<p>Uczeń</p> <p>Bez trudu trafnie omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji.</p> <p>Rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach.</p> <p>Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę, dziennik, pamiętnik lub powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe; rozpoznaje odmiany powieści i opowiadania, np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy.</p> <p>Zna i zawsze rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie oraz określa ich funkcje.</p> <p>Omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu, podtytułu, motta, puenty, punktu kulminacyjnego.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Trafnie omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji.</p> <p>Rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach.</p> <p>Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę, dziennik, pamiętnik lub powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe; rozpoznaje odmiany powieści i opowiadania, np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy.</p> <p>Zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie oraz określa ich funkcje.</p> <p>Omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu, podtytułu, motta, puenty, punktu kulminacyjnego .</p>	<p>Uczeń</p> <p>Wskazuje elementy świata przedstawionego oraz wyszczególnia obrazy poetyckie w poezji.</p> <p>Rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach.</p> <p>Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę, dziennik, pamiętnik lub powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe; rozpoznaje odmiany powieści i opowiadania, np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy.</p> <p>Rozpoznaje w tekście literackim epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie oraz określa ich funkcje oraz próbuje określać ich funkcje.</p> <p>Wskazuje elementy konstrukcyjne utworu, w tym tytułu, podtytułu, motta, puenty, punktu kulminacyjnego i stara się omówić ich funkcje.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Poprawnie omawia główne elementy świata.</p> <p>Rozróżnia i zwykle wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach.</p> <p>Zazwyczaj poprawnie rozpoznaje baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę, dziennik, pamiętnik lub powieść oraz wskazuje jego główne cechy gatunkowe; rozpoznaje odmiany powieści i opowiadania, np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy.</p> <p>Zna i zazwyczaj rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie.</p> <p>Wskazuje elementy konstrukcyjne utworu, w tym tytuł, podtytuł, motto, puentę.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Wymienia elementy świata przedstawionego.</p> <p>Rozróżnia typowe elementy realistyczne i fantastyczne w utworach.</p> <p>Z pomocą rozpoznaje utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę, dziennik, pamiętnik lub powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe; rozpoznaje odmiany powieści i opowiadania, np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy.</p> <p>Z pomocą rozpoznaje w tekście literackim typowe przykłady: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie.</p> <p>.</p> <p>Wskazuje elementy konstrukcyjne utworu, w tym tytuł, podtytuł, motto, puentę.</p>

<p>Sprawnie rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym: wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie.</p> <p>Bardzo sprawnie opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność.</p> <p>Odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze.</p> <p>Ciekawie i trafnie charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach.</p> <p>Bardzo sprawnie rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze.</p> <p>Samodzielnie wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy.</p> <p>Bardzo sprawnie określa tematykę oraz problematykę utworu, wykazując się dojrzałością myślenia.</p> <p>Wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne.</p> <p>Dokładnie nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst.</p> <p>Sprawnie objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach.</p> <p>Trafnie określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi.</p> <p>Bez problemu przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia.</p>	<p>Sprawnie rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym: wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie.</p> <p>Sprawnie opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność.</p> <p>Odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze.</p> <p>W ciekawy sposób charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach.</p> <p>Sprawnie rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze.</p> <p>Samodzielnie wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy.</p> <p>Sprawnie określa tematykę oraz problematykę utworu.</p> <p>Wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne.</p> <p>Dokładnie nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst.</p> <p>Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach.</p> <p>Bardzo dobrze określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi.</p> <p>Bez problemu przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia.</p>	<p>Rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie.</p> <p>Opowiada o głównych wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność.</p> <p>Odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze.</p> <p>Poprawnie charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach.</p> <p>Rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową.</p> <p>Nie ma problemu ze wskazaniem w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych.</p> <p>Najczęściej potrafi określić tematykę oraz problematykę utworu.</p> <p>Wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne.</p> <p>Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst.</p> <p>Na ogół objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach.</p> <p>Określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi.</p> <p>Umiejętnie przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia.</p>	<p>Przy pomocy rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren.</p> <p>Opowiada o głównych wydarzeniach fabuły oraz stara się ustalić kolejność zdarzeń.</p> <p>Odróżnia dialog od monologu.</p> <p>Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach.</p> <p>Potrafi rozróżnić narrację pierwszoosobową i trzecioosobową.</p> <p>Stara się wskazać w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych.</p> <p>Potrafi określić tematykę utworu.</p> <p>Na ogół wskazuje wątek główny oraz wątki poboczne.</p> <p>Próbuje nazwać wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst.</p> <p>Objaśnia znaczenia dosłowne w tekstach.</p> <p>Na ogół potrafi przedstawić własne rozumienie utworu.</p>	<p>Przy pomocy rozpoznaje wers, rym, strofę, refren.</p> <p>Próbuje opowiedzieć o wydarzeniach fabuły.</p> <p>Odróżnia dialog od monologu.</p> <p>Opowiada o bohaterach tekstu.</p> <p>Z pomocą potrafi rozróżnić narrację pierwszoosobową i trzecioosobową.</p> <p>Wskazuje w utworze bohaterów głównych.</p> <p>Wskazuje tematykę utworu.</p> <p>Wskazuje wątek główny.</p> <p>Z pomocą objaśnia znaczenia dosłowne w tekstach.</p> <p>Próbuje przedstawić własne rozumienie utworu.</p>
--	---	--	---	--

	<p>Wykorzystuje w interpretacji tekstów wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze.</p> <p>Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach i uzasadnia go.</p> <p>Trafnie wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera.</p>	<p>Wykorzystuje w interpretacji tekstów wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze.</p> <p>Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach i uzasadnia go.</p> <p>Trafnie wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera.</p>	<p>Czasem wykorzystuje w interpretacji tekstów własne doświadczenia.</p> <p>Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach i stara się go uzasadnić.</p> <p>Określa wartości ważne dla bohatera.</p>	<p>Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach.</p> <p>Wskazuje wartości ważne dla bohatera.</p>	<p>Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach.</p> <p>Wskazuje wartości ważne dla bohatera.</p>
2. Odbiór tekstów kultury.	<p>Uczeń Zawsze identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy.</p> <p>Zawsze trafnie określa temat i główną myśl tekstu.</p> <p>Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).</p> <p>Bardzo sprawnie odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.</p> <p>Bez problemu odróżnia informacje o faktach od opinii.</p> <p>Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych.</p> <p>Wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny; wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego; wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego).</p>	<p>Uczeń Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy.</p> <p>Określa temat i główną myśl tekstu.</p> <p>Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).</p> <p>Bardzo sprawnie odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.</p> <p>Odróżnia informacje o faktach od opinii.</p> <p>Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych.</p> <p>Wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny; wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego; wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego).</p>	<p>Uczeń Rozpoznaje wypowiedź jako tekst informacyjny lub reklamowy.</p> <p>Zazwyczaj określa temat i główną myśl tekstu.</p> <p>Dostrzega relacje między poszczególnymi częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).</p> <p>Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych.</p> <p>Zwykle odróżnia informacje o faktach od opinii.</p> <p>Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych.</p> <p>Wskazuje główne elementy składające się na spektakl teatralny; dzieło filmowe i telewizyjne; wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego).</p>	<p>Uczeń Na ogół rozpoznaje wypowiedź jako tekst informacyjny lub reklamowy.</p> <p>Zazwyczaj określa temat i główną myśl tekstu.</p> <p>Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).</p> <p>Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych (większość).</p> <p>Rozpoznaje informacje o faktach i opinii.</p> <p>Rozpoznaje teksty kultury przynależne do: literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych.</p> <p>Wskazuje główne elementy składające się na spektakl teatralny; dzieło filmowe i telewizyjne; wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego).</p>	<p>Uczeń Na ogół rozpoznaje wypowiedź jako tekst informacyjny lub reklamowy</p> <p>Zazwyczaj wskazuje temat i główną myśl tekstu.</p> <p>Niekiedy dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie).</p> <p>Wskazuje w tekście informacje ważne.</p> <p>Wskazuje informacje o faktach i opinii.</p> <p>Rozpoznaje teksty kultury przynależne do: literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych.</p> <p>Wskazuje główne elementy składające się na spektakl teatralny; dzieło filmowe i telewizyjne.</p>

	<p>Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa, sceniczna, radiowa) oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją.</p> <p>Potrafi świetnie odnieść treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.</p> <p>Dokonuje twórczego odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny).</p> <p>Świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży. Potrafi krytycznie ustosunkować się do kulturalnej rzeczywistości.</p>	<p>Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa, sceniczna, radiowa) oraz stara się wskazać różnice między tekstem literackim a jego adaptacją.</p> <p>Potrafi odnieść treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.</p> <p>Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny).</p> <p>Świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.</p>	<p>Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego.</p> <p>Stara się odnieść treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.</p> <p>Stara się odczytać teksty poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, dramę, spektakl teatralny).</p> <p>Ogląda filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.</p>	<p>Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego.</p> <p>Próbuje odnieść treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.</p> <p>Podjękuje próbę odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny).</p> <p>Ogląda filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.</p>	<p>Podjękuje próbę odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny).</p>
--	--	---	--	---	---

## II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

<p>1. Gramatyka języka polskiego.</p>	<p>Uczeń Sprawnie rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimki, przymiotnik, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście.</p> <p>Bez błędnie odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych.</p> <p>Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, bez trudu odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych oraz rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na -no, -to, bezokolicznik; konstrukcje z „się”; rozumie ich znaczenie w</p>	<p>Uczeń Sprawnie rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimki, przymiotnik, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście.</p> <p>Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych.</p> <p>Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na -no, -to, bezokolicznik; konstrukcje z „się”; rozumie ich znaczenie w wypowiedzeniu oraz funkcje w</p>	<p>Uczeń Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimki, przymiotnik, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście.</p> <p>Potrafi odróżnić części mowy odmienne od nieodmiennych.</p> <p>Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na -no, -to, bezokolicznik; konstrukcje z „się”; zwykle rozumie ich znaczenie w</p>	<p>Uczeń Zazwyczaj rozpoznaje w wypowiedziach typowe przykłady części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimki, przymiotnik, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście.</p> <p>Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych (typowe przykłady).</p> <p>Dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na -no, -to, bezokolicznik, konstrukcje z „się”.</p>	<p>Uczeń Zazwyczaj rozpoznaje w wypowiedziach typowe przykłady części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik) i określa ich funkcje w tekście; z pomocą odróżnia: przymiotnik, spójnik, partykułę, wykrzyknik).</p> <p>Zna rolę czasownika w wypowiedzi, rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane, formy zakończone na -no, -to, bezokolicznik, konstrukcje z „się”.</p>
---	---	--	---	--	---

<p>wypowiedzeniu oraz funkcje w tekście.</p> <p>Bez błędnie i sprawnie rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; bez błędnie oddziela temat fleksyjny od końcówki.</p> <p>Rozumie konstrukcję strony biernej i czynnej czasownika, przekształca konstrukcję strony biernej i czynnej i odwrotnie, odpowiednio do celu i intencji wypowiedzi.</p> <p>Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.</p> <p>Poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki, rozumie ich rolę w opisie świata oraz używa we właściwych kontekstach.</p> <p>Bez błędnie nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik).</p> <p>Trafnie określa funkcję wyrazów poza zdaniem, rozumie ich znaczenie i poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach.</p> <p>Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, wyróżnia człon nadrzędny i podrzędny oraz typy związków.</p> <p>Sprawnie rozpoznaje typy wypowiedzeń, uwzględniając cel wypowiedzi: wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – rozumie ich funkcje i</p>	<p>tekście.</p> <p>Sprawnie rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; oddziela temat fleksyjny od końcówki.</p> <p>Rozumie konstrukcję strony biernej i czynnej czasownika, przekształca konstrukcję strony biernej i czynnej i odwrotnie, odpowiednio do celu i intencji wypowiedzi.</p> <p>Stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.</p> <p>Poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki, rozumie ich rolę w opisie świata oraz używa we właściwych kontekstach.</p> <p>Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik).</p> <p>Określa funkcję wyrazów poza zdaniem, rozumie ich znaczenie i poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach.</p> <p>Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, wyróżnia człon nadrzędny i podrzędny oraz typy związków.</p> <p>Sprawnie rozpoznaje typy wypowiedzeń, uwzględniając cel wypowiedzi: wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – rozumie ich funkcje i je stosuje.</p>	<p>wypowiedzeniu oraz funkcje w tekście.</p> <p>Rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka oraz określa ich funkcje w wypowiedzi; oddziela temat fleksyjny od końcówki.</p> <p>Rozpoznaje konstrukcję strony biernej i czynnej czasownika, przekształca konstrukcję strony biernej i czynnej i odwrotnie.</p> <p>Na ogół stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.</p> <p>Zazwyczaj poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki, rozumie ich rolę w opisie świata.</p> <p>Na ogół nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik).</p> <p>Rozpoznaje funkcję wyrazów poza zdaniem, rozumie ich znaczenie i stosuje w swoich wypowiedziach.</p> <p>Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu.</p> <p>Rozpoznaje typy wypowiedzeń, uwzględniając cel wypowiedzi: wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – rozumie ich funkcje i je stosuje.</p>	<p>Na ogół rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka (proste przykłady).</p> <p>Rozpoznaje konstrukcję strony biernej i czynnej czasownika, przekształca konstrukcję strony biernej i czynnej i odwrotnie (proste przykłady).</p> <p>Stara się stosować poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.</p> <p>Stopniuje przymiotniki i przysłówki.</p> <p>Nazywa części zdania (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik).</p> <p>Zna funkcję wyrazów poza zdaniem, stara się je stosować w swoich wypowiedziach.</p> <p>Na ogół rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu.</p> <p>Rozpoznaje typy wypowiedzeń, uwzględniając cel wypowiedzi: wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – rozumie ich funkcje i je stosuje.</p>	<p>Na ogół rozpoznaje formy liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, czasownika (proste przykłady).</p> <p>Stara się stosować poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.</p> <p>Stopniuje przymiotniki i przysłówki (proste przykłady).</p> <p>Z pomocą wskazuje proste przykłady części zdania (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik).</p> <p>Na ogół rozpoznaje wyrazy poza zdaniem (gł. wołacz, wykrzyknik).</p> <p>Rozpoznaje typy wypowiedzeń; wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – rozumie ich funkcje.</p>	<p>Na ogół rozpoznaje formy liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, czasownika (proste przykłady).</p> <p>Stara się stosować poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych.</p> <p>Stopniuje przymiotniki i przysłówki (proste przykłady).</p> <p>Z pomocą wskazuje proste przykłady części zdania (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik).</p> <p>Na ogół rozpoznaje wyrazy poza zdaniem (gł. wołacz, wykrzyknik).</p> <p>Rozpoznaje typy wypowiedzeń; wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – rozumie ich funkcje.</p>
---	--	--	---	--	--

	<p>je stosuje.</p> <p>Bez błędnie przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie.</p>	<p>Przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie.</p>	<p>Zwykle poprawnie przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie.</p>	<p>Przekształca proste konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie.</p>	
<p>2. Zróźnicowanie języka.</p>	<p>Uczeń Wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego.</p> <p>Sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny.</p> <p>Zawsze używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej.</p> <p>W każdej sytuacji rozumie dosłowne i przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.</p> <p>Rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi.</p> <p>Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach.</p> <p>Rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie ich funkcje w tekście.</p> <p>Zawsze dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi.</p> <p>Rozróżnia synonimy, antonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach.</p>	<p>Uczeń Wskazuje główne cechy języka mówionego i języka pisanego.</p> <p>Posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny.</p> <p>Używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej.</p> <p>Rozumie dosłowne i przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.</p> <p>Rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi.</p> <p>Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach.</p> <p>Rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie ich funkcje w tekście.</p> <p>Dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi.</p> <p>Rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach.</p>	<p>Uczeń Zna główne cechy języka mówionego i języka pisanego.</p> <p>Posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny.</p> <p>Stara się używać stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej.</p> <p>Rozumie dosłowne i przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.</p> <p>Rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, rozumie ich znaczenie w tekście.</p> <p>Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz stosuje w wypowiedziach.</p> <p>Na ogół rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie ich funkcje w tekście.</p> <p>Dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi.</p> <p>Rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcje w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach.</p>	<p>Uczeń Zna główne cechy języka mówionego i języka pisanego.</p> <p>Stara się posługuwać oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny.</p> <p>Rozumie dosłowne i zazwyczaj przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.</p> <p>Rozpoznaje w wypowiedziach poznane wcześniej związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie.</p> <p>Rozpoznaje wyrazy wieloznaczne.</p> <p>Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne.</p> <p>Stara się dostosowywać sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi.</p> <p>Zwykle rozróżnia synonimy, antonimy, zna ich funkcje w tekście.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Próbuje posługuwać się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny.</p> <p>Niekiedy rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie.</p> <p>Z pomocą rozpoznaje typowe przykłady wyrazów wieloznacznych.</p> <p>Rozpoznaje związki frazeologiczne.</p> <p>Zwykle rozróżnia niektóre synonimy, antonimy.</p>

	Zna i stosuje zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu.	Zna i stosuje zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu.	Zna i stara się stosować zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu.	Stara się stosować zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu.	
3. Komunikacja językowa i kultura języka.	<p>Uczeń</p> <p>Zawsze identyfikuje tekst jako komunikat; rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny.</p> <p>Samodzielnie identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.</p> <p>Trafnie określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi.</p> <p>Trafnie rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).</p> <p>Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, akcent; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów.</p> <p>Stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi.</p> <p>Rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady.</p> <p>Potrafi krytycznie ustosunkować się do językowej rzeczywistości.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Identyfikuje tekst jako komunikat; rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny.</p> <p>Samodzielnie identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.</p> <p>Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi.</p> <p>Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).</p> <p>Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, akcent; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów.</p> <p>Stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi.</p> <p>Rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Identyfikuje tekst jako komunikat; zwykle rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny.</p> <p>Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.</p> <p>Na ogół określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi.</p> <p>Najczęściej rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).</p> <p>Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, akcent; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów.</p> <p>Stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi.</p> <p>Zna i stosuje jej zasady etykiety językowej.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Identyfikuje tekst jako komunikat; stara się rozróżnić typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny.</p> <p>Zazwyczaj identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.</p> <p>Stara się określić sytuację komunikacyjną.</p> <p>Na ogół rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).</p> <p>Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, akcent.</p> <p>Na ogół stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi.</p> <p>Zna i stara się stosować zasady etykiety językowej.</p>	<p>Uczeń</p> <p>Identyfikuje tekst jako komunikat; stara się rozróżnić typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny.</p> <p>Podjekuje starania, by identyfikować nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.</p> <p>Z pomocą rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała).</p> <p>Rozumie pojęcie głoska, litera, sylaba, akcent.</p> <p>Zna i stara się stosować zasady etykiety językowej.</p>
4. Ortografia i interpunkcja.	<p>Uczeń</p> <p>Zawsze pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pisownia wyrazów z ó i u: <ul style="list-style-type: none"> <li>– ó wymienne na o, e, a</li> <li>– czasowniki kończące się na -uj, -uje; -ów, -ówka</li> <li>– -u / u – (na początku i końcu wyrazu)</li> </ul> </li> <li>• pisownia wyrazów z rz i ż: <ul style="list-style-type: none"> <li>– rz wymienne na r</li> </ul> </li> </ul>	<p>Uczeń</p> <p>Zwykle pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje poznane reguły pisowni;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pisownia wyrazów z ó i u <ul style="list-style-type: none"> <li>– ó wymienne na o, e, a</li> <li>– czasowniki kończące się na -uj, -uje; -ów, -ówka</li> <li>– -u / u – (na początku i końcu wyrazu)</li> </ul> </li> <li>• pisownia wyrazów z rz i ż</li> </ul>	<p>Uczeń</p> <p>Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje poznane reguły pisowni.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pisownia wyrazów z ó i u <ul style="list-style-type: none"> <li>– ó wymienne na o, e, a</li> <li>– czasowniki kończące się na -uj, -uje; -ów, -ówka</li> <li>– -u / u – (na początku i końcu wyrazu)</li> </ul> </li> <li>• pisownia wyrazów z rz i ż <ul style="list-style-type: none"> <li>– rz wymienne na r</li> </ul> </li> </ul>	<p>Uczeń</p> <p>Stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym oraz zwykle stosuje poznane reguły pisowni w wyrazach często używanych.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pisownia wyrazów z ó i u <ul style="list-style-type: none"> <li>– ó wymienne na o, e, a</li> <li>– czasowniki kończące się na -uj, -uje; -ów, -ówka</li> <li>– -u / u – (na początku i końcu wyrazu)</li> </ul> </li> </ul>	<p>Uczeń</p> <p>Stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosować poznane reguły pisowni w wyrazach często używanych.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pisownia wyrazów z ó i u <ul style="list-style-type: none"> <li>– ó wymienne na o, e, a</li> </ul> </li> <li>• pisownia wyrazów z rz i ż <ul style="list-style-type: none"> <li>– rz wymienne na r</li> <li>– rz po spółgłoskach</li> <li>– ż wymienne</li> </ul> </li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>rz</i> po spółgłoskach</li> <li>- <i>ż</i> wymienne ( <i>ż</i> : <i>g, z, s, dz, h, ź</i> )</li> <li>- <i>ż</i> po spółgłoskach</li> <li>• pisownia wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>ch</i> wymienne na <i>sz</i></li> <li>- <i>ch</i> po literze <i>s</i></li> <li>- <i>ch</i> na końcu wyrazu</li> <li>- <i>h</i> wymienne na <i>g, ź, z,</i></li> </ul> </li> <li>• bezbłędnie pisze wyrazy, których pisownię trzeba zapamiętać</li> <li>• pisownia wyrazów wielkimi literami: nazwiska, imiona, przydomki i pseudonimy, miejscowości, państwa, mieszkańcy państw, nazwy świąt, tytuły, początek zdania;</li> <li>• pisownia wyrazów, które raz piszemy małą a raz wielką literą</li> <li>• pisownia przymiotników utworzonych od nazw własnych</li> <li>• pisownia <i>nie</i> z <i>rzecz., przym., czas., przysł., licz.; z</i> przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym</li> <li>• pisownia <i>-by</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- z czasownikami w formie osobowej i nieosobowej,</li> <li>- ze spójnikami</li> </ul> </li> <li>• pisownia bezokoliczników zakończonych na <i>-ć, -ść ( żć : z ść : s, d, t, )</i></li> <li>• pisownia <i>przym. i rzecz.</i> zakończonych na <i>-dzki, -dztwo</i></li> </ul> <p>Zawsze poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, wielokropka, pauzy, średnika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>rz</i> wymienne na <i>r</i></li> <li>- <i>rz</i> po spółgłoskach</li> <li>- <i>ż</i> wymienne</li> <li>- <i>ż</i> po spółgłoskach</li> <li>• pisownia wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>ch</i> wymienne na <i>sz</i></li> <li>- <i>ch</i> po literze <i>s</i></li> <li>- <i>ch</i> na końcu wyrazu</li> <li>- <i>h</i> wymienne na <i>g, ź, z,</i></li> </ul> </li> <li>• stara się bezbłędnie pisać wyrazy, których pisownię trzeba zapamiętać</li> <li>• pisownia wyrazów wielkimi literami: nazwiska, imiona, przydomki i pseudonimy, miejscowości, państwa, mieszkańcy państw, nazwy świąt, tytuły, początek zdania</li> <li>• pisownia wyrazów, które raz piszemy małą a raz wielką literą</li> <li>• pisownia przymiotników utworzonych od nazw własnych</li> <li>• pisownia <i>nie</i> z <i>rzecz., przym., czas., przysł., licz.; z</i> przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym</li> <li>• pisownia <i>-by</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- z czasownikami w formie osobowej i nieosobowej,</li> <li>- ze spójnikami</li> </ul> </li> <li>• pisownia bezokoliczników zakończonych na <i>-ć, -ść</i></li> <li>• pisownia <i>przym. i rzecz.</i> zakończonych na <i>-dzki, -dztwo</i></li> </ul> <p>Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, wielokropka, pauzy, średnika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>rz</i> po spółgłoskach</li> <li>- <i>ż</i> wymienne</li> <li>- <i>ż</i> po spółgłoskach</li> <li>• pisownia wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>ch</i> wymienne na <i>sz</i></li> <li>- <i>ch</i> po literze <i>s</i></li> <li>- <i>ch</i> na końcu wyrazu</li> <li>- <i>h</i> wymienne na <i>g, ź, z,</i></li> </ul> </li> <li>• stara się bezbłędnie pisać często używane wyrazy, których pisownię trzeba zapamiętać</li> <li>• pisownia wyrazów wielkimi literami: nazwiska, imiona, przydomki i pseudonimy, miejscowości, państwa, mieszkańcy państw, nazwy świąt, tytuły, początek zdania</li> <li>• pisownia przymiotników utworzonych od nazw własnych</li> <li>• pisownia <i>nie</i> z <i>rzecz., przym., czas., przysł., licz.; z</i> przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym</li> <li>• pisownia <i>-by</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- z czasownikami w formie osobowej i nieosobowej,</li> <li>- ze spójnikami</li> </ul> </li> <li>• pisownia bezokoliczników zakończonych na <i>-ć, -ść</i></li> <li>• pisownia <i>przym. i rzecz.</i> zakończonych na <i>-dzki, -dztwo</i></li> </ul> <p>Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, pauzy; stara się poprawnie stosować nawias, wielokropka, średnik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• pisownia wyrazów z <i>rz</i> i <i>ż</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>rz</i> wymienne na <i>r</i></li> <li>- <i>rz</i> po spółgłoskach</li> <li>- <i>ż</i> wymienne</li> <li>- <i>ż</i> po spółgłoskach</li> </ul> </li> <li>• pisownia wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>ch</i> wymienne na <i>sz</i></li> <li>- <i>ch</i> po literze <i>s</i></li> <li>- <i>ch</i> na końcu wyrazu</li> <li>- <i>h</i> wymienne na <i>g, ź, z,</i></li> </ul> </li> <li>• stara się bezbłędnie pisać często używane wyrazy, których pisownię trzeba zapamiętać</li> <li>• pisownia wyrazów wielkimi literami: nazwiska, imiona, miejscowości, państwa, mieszkańcy państw, nazwy świąt, tytuły, początek zdania</li> <li>• pisownia <i>nie</i> z <i>rzecz., przym., czas., przysł., licz.</i></li> <li>• pisownia <i>-by</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- z czasownikami w formie osobowej i nieosobowej,</li> <li>- ze spójnikami</li> </ul> </li> <li>• pisownia bezokoliczników zakończonych na <i>-ć, -ść</i></li> </ul> <p>Stara się poprawnie używać znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, dwukropka, pauzy, zwykle poprawnie używa cudzysłowu, nawiasu, wielokropka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• pisownia wyrazów z <i>ch</i> i <i>h</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>ch</i> wymienne na <i>sz</i></li> </ul> </li> <li>• pisownia wyrazów wielkimi literami: nazwiska, imiona, miejscowości, państwa, początek zdania</li> <li>• pisownia <i>nie</i> z <i>rzecz., przym., czas.</i></li> <li>• pisownia <i>-by</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- z czasownikami w formie osobowej</li> </ul> </li> <li>• pisownia bezokoliczników zakończonych na <i>-ć, -ść</i></li> </ul> <p>Stara się, by poprawnie używać znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• kropka, pytajnik,</li> </ul>
--	--	---	---	--	--



	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kropka, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania</li> <li>• cudzysłów, dwukropek (tytuł, cytowanie)</li> <li>• kropka w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi</li> <li>• kropka po liczebnikach porządkowych</li> <li>• pauza dialogowa</li> <li>• wielokropek <ul style="list-style-type: none"> <li>– przerwanie wypowiedzi</li> <li>– opuszczenie tekstu</li> </ul> </li> <li>• przecinek w zdaniu pojedynczym <ul style="list-style-type: none"> <li>– przed spójnikami</li> <li>– przeciwstawienia</li> <li>– wyliczenie (szereg)</li> <li>– wtrącenia</li> <li>– wykrzykniki</li> <li>– wołacze</li> </ul> </li> <li>• przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie i podrzędnie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kropka, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania</li> <li>• cudzysłów, dwukropek (tytuł, cytowanie)</li> <li>• kropka w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi</li> <li>• kropka po liczebnikach porządkowych</li> <li>• pauza dialogowa</li> <li>• wielokropek <ul style="list-style-type: none"> <li>– przerwanie wypowiedzi</li> <li>– opuszczenie tekstu</li> </ul> </li> <li>• przecinek w zdaniu pojedynczym <ul style="list-style-type: none"> <li>– przed spójnikami</li> <li>– przeciwstawienia</li> <li>– wyliczenie (szereg)</li> <li>– wtrącenia</li> <li>– wykrzykniki</li> <li>– wołacze</li> </ul> </li> <li>• przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie i podrzędnie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kropka, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania</li> <li>• cudzysłów, dwukropek (tytuł, cytowanie)</li> <li>• kropka w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi</li> <li>• kropka po liczebnikach porządkowych</li> <li>• pauza dialogowa</li> <li>• wielokropek <ul style="list-style-type: none"> <li>– przerwanie wypowiedzi</li> <li>– opuszczenie tekstu</li> </ul> </li> <li>• przecinek w zdaniu pojedynczym <ul style="list-style-type: none"> <li>– przed spójnikami</li> <li>– przeciwstawienia</li> <li>– wyliczenie (szereg)</li> <li>– wtrącenia</li> <li>– wykrzykniki</li> <li>– wołacze</li> </ul> </li> <li>• przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie i podrzędnie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kropka, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania</li> <li>• cudzysłów, dwukropek (tytuł, cytowanie)</li> <li>• kropka w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi</li> <li>• kropka po liczebnikach porządkowych</li> <li>• przecinek w zdaniu pojedynczym <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyliczenie (szereg)</li> <li>– po okrzykach</li> <li>– po rzeczownikach w wołaczu</li> </ul> </li> <li>• przecinek w zdaniu złożonym</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wykrzyknik na końcu zdania</li> <li>• cudzysłów, dwukropek (tytuł, cytowanie)</li> <li>• kropka w zapisie dat</li> <li>• przecinek w zdaniu pojedynczym <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyliczenie (szereg)</li> <li>– po okrzykach</li> <li>– po rzeczownikach w wołaczu</li> </ul> </li> </ul>
--	--	--	--	--	--

#### UCZNIOWIE ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

- pisownia wyrazów z *ó* i *u*
- pisownia wyrazów z *rz* i *ż*
- pisownia wyrazów z *ch* i *h*
- pisownia wyrazów wielkimi literami: początek zdania

### III. TWORZENIE WYPOWIEDZI

1. Elementy retoryki.	<p>Uczeń Aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens.</p> <p>Rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji.</p> <p>Zawsze tworzy logiczną i</p>	<p>Uczeń Aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat, stara się wydzielać jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens.</p> <p>Rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji.</p> <p>Zwykle tworzy logiczną i</p>	<p>Uczeń Uczestniczy w rozmowie na zadany temat.</p> <p>Rozpoznaje argumenty, stara się rozróżnić argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji.</p> <p>Tworzy logiczną i uporządkowaną</p>	<p>Uczeń Przeważnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat.</p> <p>Rozpoznaje argumenty.</p> <p>Stara się tworzyć logiczną i</p>	<p>Uczeń Stara się uczestniczyć w rozmowie na zadany temat.</p>
--------------------------	---	--	--	--	---

	<p>uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.</p> <p>Dokonuje selekcji informacji.</p> <p>Zna zasady budowania akapitów.</p> <p>Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie i omawia ich funkcję.</p>	<p>uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.</p> <p>Dokonuje selekcji informacji.</p> <p>Zna zasady budowania akapitów.</p> <p>Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję.</p>	<p>wypowiedź, stosując odpowiedni do danej formy gatunkowej układ graficzny i rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.</p> <p>Na ogół dokonuje poprawnej selekcji informacji.</p> <p>Zna zasady budowania akapitów.</p> <p>Rozróżnia i wskazuje środki perswazji.</p>	<p>uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy układ graficzny;</p> <p>Na ogół dokonuje poprawnej selekcji informacji.</p> <p>Zna zasady budowania akapitów.</p> <p>Rozpoznaje wypowiedź perswazyjną.</p>	<p>Stara się tworzyć logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy układ graficzny według wzoru.</p> <p>Stara się budować akapity.</p>
<p>2. Mówienie i pisanie.</p>	<p>Uczeń Bardzo sprawnie tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym.</p> <p>Doskonale wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz.</p> <p>Sprawnie tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu.</p> <p>Samodzielnie redaguje notatki, dobierając właściwą formę.</p> <p>Bardzo chętnie opowiada o przeczytanych tekstach.</p> <p>Rozróżnia współczesne formy</p>	<p>Uczeń Sprawnie tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym.</p> <p>Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz.</p> <p>Sprawnie tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu.</p> <p>Samodzielnie redaguje notatki, dobierając na ogół właściwą formę.</p> <p>Bardzo chętnie opowiada o przeczytanych tekstach.</p> <p>Rozróżnia współczesne formy</p>	<p>Uczeń Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym.</p> <p>Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz na ogół z odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem.</p> <p>Tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu.</p> <p>Redaguje notatki.</p> <p>Chętnie opowiada o przeczytanych tekstach.</p> <p>Rozróżnia współczesne formy</p>	<p>Uczeń Najczęściej poprawnie tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym.</p> <p>Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem.</p> <p>Tworzy plan odtwórczy tekstu.</p> <p>Sam redaguje notatki według wzoru.</p> <p>Z reguły opowiada o przeczytanych tekstach.</p> <p>Rozróżnia współczesne formy</p>	<p>Uczeń Z pomocą tworzy wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis, list, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym.</p> <p>Wygłasza z pamięci tekst.</p> <p>Porządkuje plan odtwórczy tekstu.</p> <p>Z pomocą redaguje notatki.</p> <p>Próbuje opowiadać o przeczytanych tekstach.</p> <p>Rozróżnia współczesne formy</p>

<p>komunikatów (np. e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje, zachowując zasady etykiety językowej.</p> <p>Sprawnie tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.</p> <p>Redaguje scenariusz filmowy na podstawie fragmentów książki oraz własnych pomysłów.</p> <p>Zawsze wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach.</p>	<p>komunikatów (np. e-mail, SMS) i odpowiednio się nimi posługuje, zachowując zasady etykiety językowej.</p> <p>Tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.</p> <p>Redaguje scenariusz filmowy na podstawie fragmentów książki oraz własnych pomysłów.</p> <p>Wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach.</p>	<p>komunikatów (np. e-mail, SMS) i na ogół odpowiednio się nimi posługuje, zachowując zasady etykiety językowej.</p> <p>Tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.</p> <p>Podejmuje próby redagowania scenariusza filmowego na podstawie fragmentów książki oraz własnych pomysłów.</p> <p>Wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach.</p>	<p>komunikatów (np. e-mail, SMS) i na ogół odpowiednio się nimi posługuje, zachowując zasady etykiety językowej.</p> <p>Stara się tworzyć opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.</p>	<p>komunikatów (np. e-mail, SMS) i się nimi posługuje.</p> <p>Z pomocą tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponuje początek i zakończenie na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji.</p>
---	---	---	---	--

#### IV. SAMOKSZTAŁCENIE

<p>Uczeń Systematycznie doskonalą ciche i głośne czytanie.</p> <p>Doskonalą różne formy zapisywania pozyskanych informacji.</p> <p>Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi i selekcjonuje informacje.</p> <p>Zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line).</p> <p>Sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego i ortograficznego, także specjalnych oraz słownika terminów literackich;</p> <p>Zwraca uwagę na typy definicji słownikowych, określa ich swoistość.</p>	<p>Uczeń Systematycznie doskonalą ciche i głośne czytanie.</p> <p>Doskonalą różne formy zapisywania pozyskanych informacji.</p> <p>Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje.</p> <p>Zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line).</p> <p>Sprawnie korzysta ze słownika języka polskiego i ortograficznego, także specjalnych oraz słownika terminów literackich.</p> <p>Zwraca uwagę na typy definicji słownikowych, określa ich swoistość.</p>	<p>Uczeń Doskonalą ciche i głośne czytanie.</p> <p>Stara się doskonalą różne formy zapisywania pozyskanych informacji.</p> <p>Na ogół korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, stara się selekcjonować informacje.</p> <p>Stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line).</p> <p>Korzysta ze słownika języka polskiego i ortograficznego, także specjalnych oraz słownika terminów literackich.</p> <p>Zwraca uwagę na typy definicji słownikowych.</p>	<p>Uczeń Doskonalą ciche i głośne czytanie.</p> <p>Stara się doskonalą różne formy zapisywania pozyskanych informacji. (według wzoru)</p> <p>Stara się korzystać z informacji zawartych w różnych źródłach i gromadzić wiadomości.</p> <p>Stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line).</p> <p>Korzysta ze słownika języka polskiego i ortograficznego, także specjalnych oraz słownika terminów literackich.</p>	<p>Uczeń Zachęcony doskonalą ciche i głośne czytanie.</p> <p>Próbuje korzystać z informacji zawartych w różnych źródłach.</p> <p>Korzysta z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line).</p> <p>Z pomocą korzysta ze słownika języka polskiego oraz ortograficznego, także specjalnych oraz słownika terminów literackich.</p>
--	--	--	--	---

	<p>Rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji.</p> <p>Z ciekawością poznaje życie kulturalne swojego regionu.</p> <p>Podjęmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach. Doskonali umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do prezentowania własnych zainteresowań.</p>	<p>Rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji.</p> <p>Z ciekawością poznaje życie kulturalne swojego regionu.</p> <p>Doskonali umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do prezentowania własnych zainteresowań.</p>	<p>Rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji.</p> <p>Poznaje życie kulturalne swojego regionu.</p> <p>Doskonali umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowym..</p>	<p>Stara się rozwijać umiejętności posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi.</p>	<p>Stara się posługiwać technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi.</p>
V. LEKTURY					
<p>Uczeń zna lektury obowiązkowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Jan Brzechwa, Akademia Pana Kleksa;</li> <li>2) Janusz Christa, Kajko i Kokosz. Szkoła latania (komiks);</li> <li>3) René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, Mikołajek (wybór opowiadań);</li> <li>4) <b>Ignacy Krasicki, wybrane bajki;</b></li> <li>5) Clive Staples Lewis, Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa;</li> <li>6) Adam Mickiewicz, Powrót taty, Pani Twardowska, Pan Tadeusz (fragmenty, w tym: opisy, zwyczaje i obyczaje, polowanie i koncert Wojskiego);</li> <li>7) Ferenc Molnár, Chłopcy z Placu Broni;</li> <li>8) Bolesław Prus, Katarynka;</li> <li>9) Juliusz Słowacki, W pamiętniku Zofii Bobrówny;</li> <li>10) <b>John Ronald Reuel Tolkien, Hobbit, czyli tam i z powrotem;</b></li> <li>11) <b>Henryk Sienkiewicz, W pustyni i w puszczy;</b></li> <li>12) Józef Wybicki, Mazurek Dąbrowskiego;</li> <li>13) Wybrane mity greckie, w tym mit o powstaniu świata oraz mity o <b>Prometeuszu</b>, o Syzyfie, o Demeter i Korze, o Dedalu i Ikarze, o Heraklesie, o Tezeuszu i Ariadnie, o <b>Orfeuszu i Eurydyce;</b></li> <li>14) <b>Biblia: stworzenie świata i człowieka oraz wybrane przypowieści ewangeliczne, w tym o siewcy, o talentach, o pannach roztropnych, o miłosiernym Samarytaninie;</b></li> <li>15) Wybrane podania i legendy polskie, w tym o Lechu, o Piaście, o Kraku i Wandzie;</li> <li>16) Wybrane baśnie polskie i europejskie, w tym: Charles Perrault, Kopciuszek, Aleksander Puszkina, Bajka o rybaku i rybce;</li> <li>17) Wybrane wiersze Władysława Bełzy, Jana Brzechwy, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Zbigniewa Herberta, Anny Kamińskiej, Joanny Kulmowej, Adama Mickiewicza, Czesława Miłosza, Tadeusza Różewicza, Juliusza Słowackiego, Leopolda Staffa, Juliana Tuwima, Jana Twardowskiego oraz pieśni i piosenki patriotyczne.</li> </ol>					

### OCENA NIEDOSTATECZNA

1. Uczeń nie opanował podstawowej wiedzy i umiejętności z zakresu podstawy programowej na poziomie dopuszczającym.
2. Nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności.
3. Nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela.
4. Zaniedbuje wykonywanie zadań domowych.
5. Nie odróżnia części mowy odmiennych i nieodmiennych.
6. Nie stosuje poprawnych form gramatycznych wyrazów odmiennych.

7. Nie dostrzega cech zróżnicowania języka.
8. Nie bierze udziału w rozmowach na dany temat.
9. W wypowiedziach pisemnych nie stosuje zasad ortograficznych i interpunkcyjnych.
10. Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania.
11. Nie rozwija swoich umiejętności.
12. Nie zna lektur obowiązkowych.